

ROZMNOŽOVÁNÍ ROSTLIN

Mgr. Alena Výborná

Gymnázium, SOŠ a VOŠ Ledec nad Sázavou

VY_32_INOVACE_01_1_13_BI1

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ROZMNOŽOVÁNÍ ROSTLIN:

- pohlavní, nepohlavní, vegetativní
- **Pohlavní rozmnožování:**
- Nový jedinec vzniká po splynutí dvou pohlavních buněk (gamet).
- Pohlavní buňky pocházejí ze dvou rodičovských organismů.

ROZMNOŽOVÁNÍ ROSTLIN:

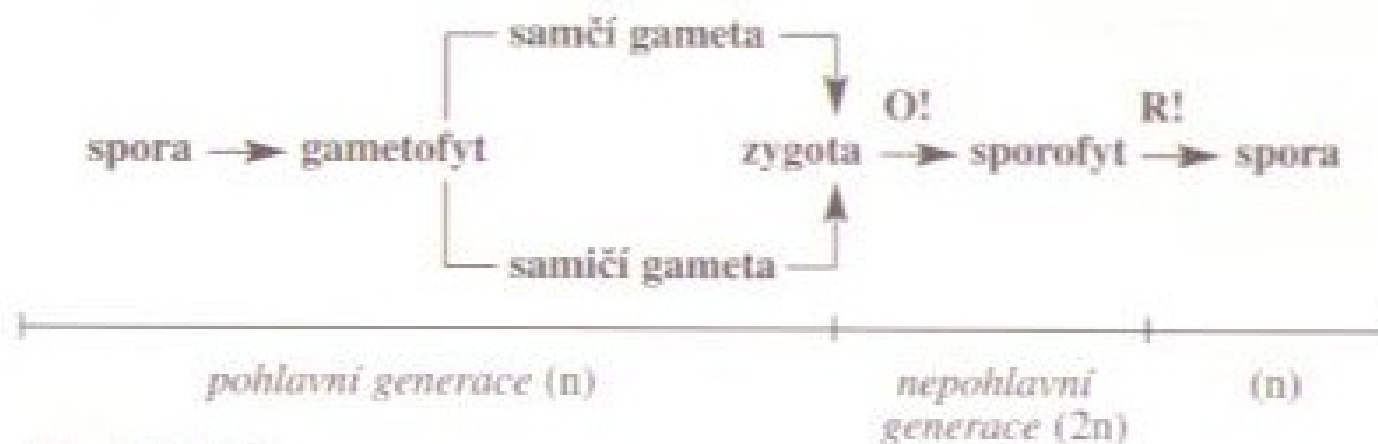
- V potomstvu rodičovského páru se uplatňují v různých kombinacích vlastnosti obou rodičů.
- Pohlavní rozmnožování je známo u nižších i vyšších rostlin.
- Je velmi důležité z hlediska dědičnosti a evoluce druhu.

ROZMNOŽOVÁNÍ ROSTLIN:

- Různé druhy se spolu zpravidla nekříží (reprodukční izolace).
- Někdy může dojít k mezidruhovému (mezirodovému) křížení (hybridizaci) → vznik nového druhu (josta).

ROZMNOŽOVÁNÍ ROSTLIN:

- **Rodozměna** (metageneze):
- Střídání pohlavní (gametofyt) a nepohlavní (sporofyt) generace.

Rodozměna

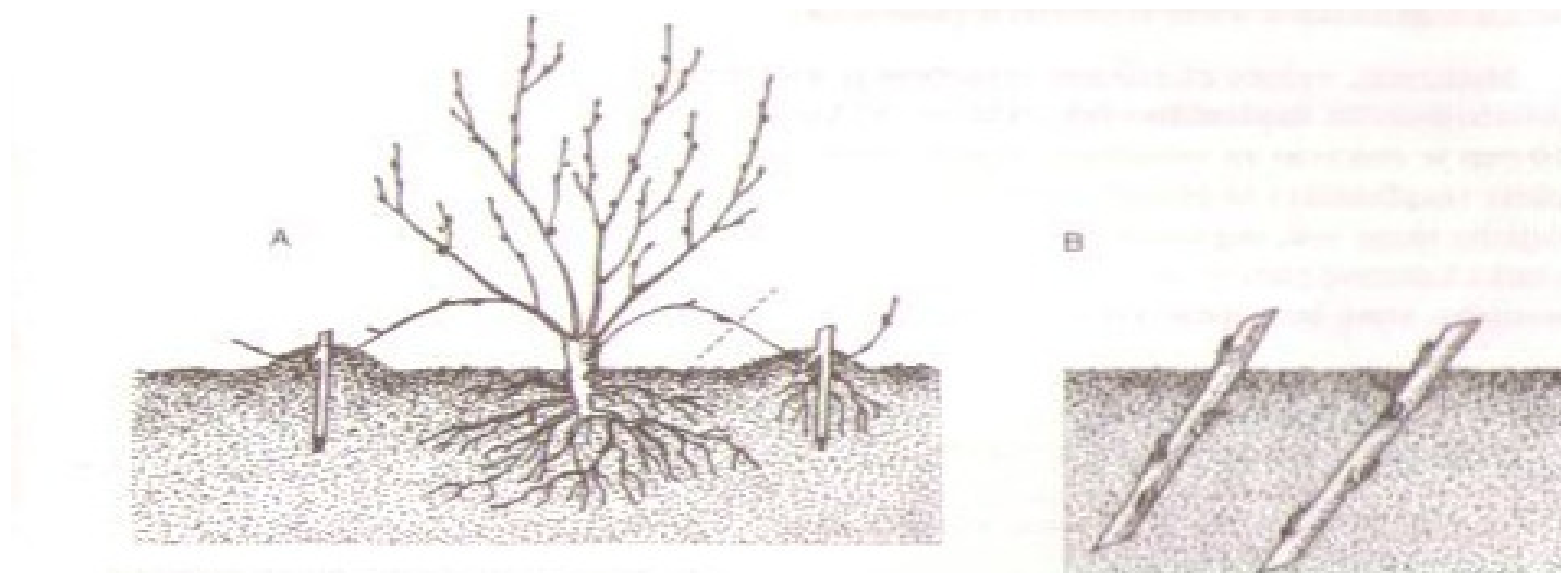
ROZMNOŽOVÁNÍ ROSTLIN:

- **Nepohlavní rozmnožování:**
- Charakteristické pro výtrusné rostliny (řasy, mechorosty, kaprad'orosty a houby).
- Nový jedinec ze spor, které se tvoří na sporofytu.
- **Spora** = jednobuněčný útvar, dávající vznik haploidnímu gametofytu.

ROZMNOŽOVÁNÍ ROSTLIN:

- Vegetativní rozmnožování:
- Nový jedinec vzniká z vegetativní části mateřského organismu.
- Má pro rostlinu značný význam.
- Vegetativním rozmnožováním rostlin vznikají **klony** (geneticky shodní jedinci).

ROZMNOŽOVÁNÍ ROSTLIN:

Obr. 72 Vybrané způsoby vegetativního rozmnožování rostlin (Dunda 1984)

ROZMNOŽOVÁNÍ ROSTLIN:

- Vychází z velké regenerační schopnosti rostlin.
- U mnoha rostlin je vegetativní rozmnožování převažující formou rozmnožování.
- V přirozených podmínkách často například zakořeňují úlomky větvíček vrb.

ROZMNOŽOVÁNÍ ROSTLIN:

- Některé rostliny vytvářejí zvláštní morfologické útvary, které vegetativní rozmnožování umožňují.
- **Oddenky** – konvalinka vonná
- **Šlahouny** – jahodník
- **Cibule** – sněženka podsněžník
- **Kořenová hlíza** – jiřinka zahradní

ROZMNOŽOVÁNÍ ROSTLIN:

- **Vegetativní rozmnožování** s cílem udržet kladné vlastnosti vyšlechtěných rostlin.
- **Řízkování:**
- Řízky **stonkové** (rybíz), **kořenové** (ostružiník).
- Řízkováním se množí i stromové dřeviny (topoly, vrby).

ROZMNOŽOVÁNÍ ROSTLIN:

- **Hřížení:**
- Množí se takto některé ovocné dřeviny (líška, vrba).

ROZMNOŽOVÁNÍ ROSTLIN:

- **Roubování:**
- Štěpuje se ušlechtilá odrůda na podnož, řezné plochy k sobě musí přiléhat (spojení cév. svazků).

Zdroj:

- KINCL, Lubomír, Miloslav KINCL a Jana JAKRLOVÁ. Biologie rostlin pro 1. ročník gymnázií. 3. upr. vyd. Praha: Fortuna, c2000, 255 s. ISBN 80-716-8736-7.